

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslattevő (személy, intézmény, szervezet, vállalkozás) neve:

CProf. Dr. Barna Gábor

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó adatai:

Név: Prof. Dr. Barna Gábor

Levelezési cím: 1114 Budapest, Bartók Béla út 37. I/7.

Telefonszám: 20/920 6122

E-mail cím: gaborbarnadr@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. a nemzeti érték megnevezése: Az Élő Rózsafüzér kunszentmártoni társulata

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:

agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet

ipari és műszaki megoldások **Xkulturális örökség** sport

természeti környezet turizmus és vendéglátás

3. A nemzeti érték föllelhetőségének helye:

Kunszentmárton

4. Értéktár megnevezése

X települési tájegységi megyei külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A Rózsafüzér Társulat, magyarul a Szentolvasó Társulat a legelterjedtebb testvérület az egész Katolikus Egyházban. A rózsafüzér imádság alapítójának Szent Domonkoszt tartják. Célja tagjainak a szentolvasó imádkozásával való megszentelése. Tagja lehet minden katolikus keresztény. A tagok vállalják, hogy hetenként egyszer elmádkozzák a 15 tizedes rózsafüzért.

Magyarországon főleg az Élő Rózsafüzér Egyesületi formája terjedt el, amelyet 1826-ban Lyonban alapított Marie Jaricot. Ez egy csoportonként 15 tagból álló imatársulat, melynek tagjai vállalják, hogy naponta elmondanak egy tizedet a rózsafüzérből. A titokcsere havonta sorsolással v. a következő tizedre való áttéréssel történik. Pápai jóváhagyást 1832-en nyert. IX. Pius pápa 1877-ben a domonkos rendre bízta vezetését. Magyarországon az 1840-es évektől terjedt el. 1942-ben 1500 plébánián kb. 1,5 millió tagja volt. Saját folyóirata 1885-1948 között jelent meg *A Legszentebb Rózsafüzér Királynéja*, 1909-44: a *Rózsafüzér Királynéja*, 1947-48: *Rózsafüzér Társulatok Értesítője* címmel.

A kunszentmártoniak 1851-ben, a máriaradnai búcsúban ismerkedtek meg vele, s plébánosi támogatással alakították meg. Az 1800-as évek végére lényegében minden kunszentmártoni családból belépett valaki a szentolvasó társulatba, ami városunkban elsősorban családi keretek és szomszédsági kapcsolatok alapján szerveződött. A társulat és a társulati ima tehát erősítette a családi kötelekeket, és a jószomszédi emberi kapcsolatokat is. S teheti, tehetné ezt máig. A kunszentmártoni rózsafüzér társulat a 19. század végén összefogta a mesterszállási és a Görgeteg-Kuntelepre költözött lakosság egy részét is.

A társulat annak idején számos új áhítatformát vezetett be: nagypénteki temetői virrasztást, körmenetet a Szeplőtelen fogantatás szobrához, imaházakba szerveződtek tagjai. Megalapítója és az új áhítatformák bevezetője Ökrös József takács céhmester és előénekes volt, akinek rózsafüzérrel kapcsolatos énekei országos népszerűségnek örvendenek mind a mai napig. A tagság segélyezése érdekében egyesületi kereten belül temetkezési egyletet alapított.

A szocializmus évtizedei alatt lecsökkent a rózsafüzért imádkozók száma. Ma a városban két csoport működik, az egyik Szőkéné Bíró Erzsébet, a másik Laurinyecz Pál kántor vezetésével.

Az Élő Rózsafüzér kunszentmártoni társulatának 1851 és 1940 között fennmaradt a jegyzőkönyve, amely részletes bepillantást enged a társulat és a Város mindennapjainak vallásos áhítatába, életébe. Ez a jegyzőkönyv példa nélküli a 19-20. század fordulójáról. Megismerjük belőle néhány szobrunk és templomi klenódiumunk eredetét, amelyet a Társulat finanszírozott. A plébániatemplom berendezési tárgyai közül a Rózsafüzér Királynéját ábrázoló, nagyméretű kép, a hordozó Mária-szobor, a körmeneti kereszt biztosan a rózsafüzéresek adománya.

A Rózsafüzér Társulat szervezte évtizedeken keresztül a Máriaradnára vezetett pünkösdi zarándoklatokat, s a Társulat ajándékozta a radnai kegytemplom ma is látható stációs képeit.

6. Indoklás az értéktárba történő fölvétel mellett

Minden társulat, egyesület az azonos érdeklődés mellett tömöríti tagjait, így a rózsafüzér társulat is. A közösségformálás, a másokért végzett munka ma is példa értékű lehet. Emellett sok helytörténeti és helyi egyháztörténeti adatot ismerünk meg jegyzőkönyvéből.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Barna Gábor: *Az Élő Rózsafüzér kunszentmártoni társulata*. Devotio Hungarorum 5. Szeged, 1998.

Barna Gábor: *Az Élő Rózsafüzér társulata. Imádság és imaközösség a 19-21. században*. Budapest, 2011.

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat.

DEVOTIO
HUNGARORUM

AS
ÉLŐ LELKI RÓZSAFÜZI
boldogságos
SZÜZ
MÁRIARÓL.

ROZSAŃCZA OLWASOS TÁRSULAI
ajándéka
- 1910 -

88. Man

A. Hoare Sansulat
Hobson Koryue

~~Barat~~
Barat: Orsabet rifa

1736
1756

Deza of David Joseph 3
 20 Oa Pils Imre 3
 25 Puskeny Dorbala 3
 28 Szaska Ensbett 3

1858

Febru 5 Kovats Dorbala 3
 10 Feka Jakab 3
 16 Gaj Dorbala 3
 Mare 8 v Szaba Gall 3
 21 Balya Dorbala 3
 27 Kovats Apollo 3
 30 Epus Apollo 3
 Apr 21 Nagy Ensbett 3
 Maj 19 Pivanyo Ilona 3
 21 Szaganyo Janos 3
 Juni 18 Nagy Ferenc 3
 Juli 2 Magyar Ilona 3
 Aug 22 Kovats Ilona 3
 Okt 18 Pivanyo Anna 3
 10 D Nagy Gall 3
 Nov 7 Szegyi Jankara 3
 16 Talmatsi Anna 3
 Decem 13 Gyuli Ilona 3

1859

Jan 5 Magyar Agnes 3

Apr 1st Dorgis Ensbett 3
 Maj 2 D Jett Marlong 5
 7 Molnar Ensbett 5
 20 Pils Ensbett 5
 Juni 11 Alata Rozalia 5
 Aug 19 Biro Gyorgy 5
 Sep 11 Komar Mikaly 5
 Okt 19 Bossik Katalin 5

1860

Febru 1st Frakih Albert 5
 4 D Titos Gall 5
 20 Korbili Dorbala 5
 22 Dotri Janos 5
 Marti 24 Doba Mikaly 5
 Maj 17 Habranyi Agota 5
 Juni 3 Barna Dorbala 5
 Juli 29 Talmatsi Johanna 5
 Aug 8 Kats Ensbett 5
 9 Galusti Anna 5
 22 Bossik Dorbala 5
 22 Babaki Anna 5
 Szep 6 Molnar Anna 5
 Okt 8 Hegedus Janos 5
 9 Mak Rozalia 5